

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره

۱	الف) تاریخ ادبیات (۲نمره) شکل تصرف وی در مضامین و کیفیت ارائه آنها. ۰/۵ ص ۷۰	۰/۵																
۲	گزینه «ج» ایرج میرزا ۰/۲۵ ص ۱۶	۰/۲۵																
۳	الف) درست ۰/۲۵ ص ۱۲ (ب) نادرست ۰/۲۵ ص ۱۵	۰/۵																
۴	الف-۴ (سووشون) ۰/۲۵ ص ۷۴ ب-۱ (داستان باستان) ۰/۲۵ ص ۱۸ ج-۲ (ملاقات در شب آفتابی) ۰/۲۵ ص ۸۰	۰/۷۵																
۵	ب) سبک شناسی (۲نمره) گزینه «الف» سبک دوره بیداری ۰/۲۵ ص ۴۳	۰/۲۵																
۶	گزینه «ب» / طنز سیاسی - اجتماعی در نثر این دوره چشم نواز است. ۰/۲۵ ص ۹۸	۰/۲۵																
۷	حضور راوی سوم شخص ۰/۵ ص ۴۶	۰/۵																
۸	الف) توجه به مردم ۰/۲۵ ص ۴۴ ب) قالب نیمایی ۰/۲۵ ص ۹۷ ج) بی توجهی به مادیات، دعوت به اخلاقیات استکبارستیزی، مبارزه با بی عدالتی اجتماعی، استقبال از شهادت و فرهنگ ایثار و دفاع از وطن «دو مورد» ۰/۵ ص ۱۰۱	۱																
۹	ج) موسیقی شعر (۶نمره) ۲۷ ص <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>پایه های آوایی ۰/۷۵</td> <td>بُر دا شِ —</td> <td>تِ دِل زِ کا</td> <td>ر او بَخت</td> </tr> <tr> <td>وزن شعر ۰/۷۵</td> <td>دَر مانِ دِ</td> <td>پِ دَرِ بِ کا</td> <td>رِ او سَخت</td> </tr> <tr> <td>نشانه های هجایی ۰/۷۵</td> <td>مَفَعو ل</td> <td>مَفا عِلن</td> <td>قَعو لن</td> </tr> <tr> <td></td> <td>U - -</td> <td>- U - U</td> <td>- - U</td> </tr> </table> توجه: «مستفعل فاعلات فع لن» نیز معادل این وزن است.	پایه های آوایی ۰/۷۵	بُر دا شِ —	تِ دِل زِ کا	ر او بَخت	وزن شعر ۰/۷۵	دَر مانِ دِ	پِ دَرِ بِ کا	رِ او سَخت	نشانه های هجایی ۰/۷۵	مَفَعو ل	مَفا عِلن	قَعو لن		U - -	- U - U	- - U	۲/۲۵
پایه های آوایی ۰/۷۵	بُر دا شِ —	تِ دِل زِ کا	ر او بَخت															
وزن شعر ۰/۷۵	دَر مانِ دِ	پِ دَرِ بِ کا	رِ او سَخت															
نشانه های هجایی ۰/۷۵	مَفَعو ل	مَفا عِلن	قَعو لن															
	U - -	- U - U	- - U															
۱۰	گزینه «د» مفتعلن مفاعِلن / مفتعلن مفاعِلن ۰/۵ ص ۵۳	۰/۵																
۱۱	الف) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند ۰/۲۵ ص ۵۲ (ب) امکان حذف همزه ۰/۲۵ ص ۴۹	۰/۵																
۱۲	بحر متقارب مثنی محذوف ۰/۷۵ ص ۱۰۷	۰/۷۵																
۱۳	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>تِ با خِ دا</td> <td>یِ خِ ذنِ دا</td> <td>زِ کا رِ دِل</td> <td>خَش دَار</td> </tr> <tr> <td>- U - U</td> <td>- - U U</td> <td>- U - U</td> <td>- - «-»</td> </tr> <tr> <td>کِ رَح مِ گَر</td> <td>نِ کِ نَد مَد</td> <td>دِ عِ خِ دا</td> <td>بِ کِ نَد</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>- «-» U -</td> </tr> </table> الف) حذف همزه هجای هفتم از مصرع اول (زبانی) ۴۹ ص ب) بلند بودن هجای پایانی در مصرع اول (وزنی) ۸۳ ص ج) امکان حذف همزه هجای سوم از مصرع دوم (زبانی) ۴۹ ص د) ابدال در هجای سیزده و چهارده مصرع دوم به جای دو هجای کوتاه یک هجای بلند آمده (وزنی) ۸۵ ص (هر مورد ۰/۵)	تِ با خِ دا	یِ خِ ذنِ دا	زِ کا رِ دِل	خَش دَار	- U - U	- - U U	- U - U	- - «-»	کِ رَح مِ گَر	نِ کِ نَد مَد	دِ عِ خِ دا	بِ کِ نَد				- «-» U -	۱
تِ با خِ دا	یِ خِ ذنِ دا	زِ کا رِ دِل	خَش دَار															
- U - U	- - U U	- U - U	- - «-»															
کِ رَح مِ گَر	نِ کِ نَد مَد	دِ عِ خِ دا	بِ کِ نَد															
			- «-» U -															
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۱۰ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹				
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷				مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu				
ردیف	راهنمای تصحیح							نمره
۱۴	الف) شعر نیمایی (نو) ۰/۲۵ ب) شعر نیمایی وزن عروضی دارد اما تعداد هجاهای مصراع ها ونیز طول آن ها برابر نیست و قافیه در آن آزاد است. (ذکر دو مورد کافی است) ۰/۵ ص ۱۰۵							۰/۷۵
۱۵	گزینه «د» (مستزاد) ۰/۲۵ ص ۱۰۶							۰/۲۵
۱۶	د) زیبایی شناسی (۶ نمره) الف) تضاد ۰/۲۵ ص ۵۹ ب) تضمین ۰/۲۵ ص ۳۲ ج) تلمیح ۰/۲۵ ص ۲۵							۰/۷۵
۱۷	تلمیح ۰/۲۵ اشاره به داستان تاریخی بیژن و منیژه دارد. ۰/۲۵ ص ۳۰							۰/۵
۱۸	الف) لف اول: جیب ۰/۲۵ نشر دوم: می ۰/۲۵ ب) لف و نشر مرتب ۰/۲۵ ص ۶۲							۰/۷۵
۱۹	«الف» ۰/۲۵ همراهی واژه های فریاد با بی صدایی و مفهومی که این واژه ها بیان نموده اند، متناقض نما است؛ شاعر هنرمندانه دو واژه را که عقلاً ارتباط بین آنها غیر ممکن است، به هم مربوط ساخته است. ۰/۵ ص ۶۱							۰/۷۵
۲۰	الف) (۳) «حس آمیزی» ۰/۲۵ ص ۱۱۷ ب) (۴) «ایهام» ۰/۲۵ ص ۹۰ ج) (۱) «اغراق» ۰/۲۵ ص ۹۲							۰/۷۵
۲۱	الف) دلیل خمیدگی پشت پیران این است که در خاک به دنبال جوانی می گردند. ۰/۲۵ ب) حس تعلیل ۰/۲۵ ص ۱۱۷							۰/۵
۲۲	الف) هزار ۰/۲۵ ب) بلبل، باغ، نغمه و ترانه «دو مورد» ۰/۵ ص ۹۱							۰/۷۵
۲۳	ب) «بی کمالی های انسان از سخن پیدا شود پسته بی مغز چون لب وا کند، رسوا شود ۰/۲۵ همان طور که بی مغزی پسته از باز بودن دهانش پیداست، انسان بی کمال نیز با باز کردن دهان؛ بی کمالی اش آشکار می گردد. (مصراع دوم تاییدی بر مصراع اول است.) ۰/۵ ص ۱۱۶							۰/۷۵
۲۴	مصراع دوم «الصبر مفتاح الفرج» ۰/۲۵ آوردن حدیث ۰/۲۵ ص ۳۶							۰/۵
۲۵	ه) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره) آغوش سحر استعاره مکنیه یا اضافه استعاری - خجل بودن مهتاب استعاره مکنیه یا تشخیص - تشنه دیدار کسی بودن کنایه از انتظار دیدار کسی داشتن - اوج فلک کنایه از نهایت بلند مرتبگی - همسایه دیوار به دیوار کنایه از بسیار نزدیک - مراعات نظیر بین کلمات «سحر، مهتاب، نور، خورشید و فلک» - تکرار واژه دیوار و شماست - واج آرایی صامت «س»، «ر»، «کسره اضافی (دو مورد کافی است.) ص ۴۷							۰/۵
۲۶	الف) به کار بردن فعل شو به معنی برو - ساختمان بیشتر کلمات ساده است اما بعضی از کلمات ساختمان مشتق - مرکب دارند. مانند حکم گزاران، لاله عذاران ... - جمع اسم با «ان» فارسی - به کار بردن فعل مضارع ساده به جای مضارع التزامی مانند: بند، گوید، نشینی - به کار بردن شبکه معنایی تناسب: گرد، صحرا، سوار یا داغ، لاله، لاله عذاران یا باغ، لاله سرو (هر پاسخ درست دیگر) (دو مورد) ۰/۵ ص ۴۶ ب) عشق به وطن و بیان ظلم و بی عدالتی استبدادگران - دعوت به قیام و آزادی خواهی و حسرت از دست دادن آزادی - خواهان - سخن از درد مردم و کشته شدن آزادی خواهان - شعر تحت تأثیر حوادث سیاسی دوران مشروطه و حاکمیت فضای سیاسی است. ۱ نمره ص ۴۶							۰/۵
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم								

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۱۹	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور دی ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu	
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره	
۲۷	الف) زبان ساده و قابل فهم - جمله ها کوتاه - در ساختار و ترکیب دستوری کلام، جمله هادریست تر و با طبیعت زبان هماهنگ تر می شوند - استفاده از اصطلاحات و تمثیلات محاوره ای مانند: روده ات بیره، حوصلم سر رفت - تکرار عبارت های عامیانه - استفاده از واژگان عربی آشنا مانند: حرف، حوصله، مثل، حالا. (ذکر دموورد) ۰/۵ ص ۲۰ ب) کنایه: روده بریدن - ساکت شدن، حرف نزدن؛ ضرب المثل: آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی - تشریفات و تجملات سفره بیشتر از محتویات آن است و همچنین کنایه از: حواشی بیش از اصل آن (هر مورد ۰/۵ نمره) ص ۲۰	۰/۵	
۲۸	تنوع موضوع ها. دگرگونی های بنیادی، مانند مقاومت هشت ساله مردم در جنگ تحمیلی. اندیشه حاکم بر داستان اجتماعی است. استقبال از شهادت، فرهنگ ایثار و دفاع از وطن. ص ۱۰۱ برشی از خاطرات ۸ سال اسارت ۲۳ نوجوان ۱۳ تا ۲۳ ساله. خود نوشت احمد یوسف زاده از کتاب «آن بیست و سه نفر» ماجرای گروهی نوجوان رزمنده ایرانی از تیپ ثارالله کرمان که در مرحله مقدماتی عملیات بیت المقدس، در سال ۶۱ به اسارت نیروی های عراقی درآمدند، نویسنده داستان یکی از اسرا بود. صدام می خواست از سن کم آن ها استفاده تبلیغاتی کند ولی آن ها با حماسه آفرینی و رشادت مانع کار او شدند و تا ۲۶ مرداد ۶۹ در اسارت ماندند. (یا هر پاسخ مناسب دیگر) ۰/۵ ص ۱۲۱	۰/۵	
	" در نهایت، نظر همکاران محترم صائب است "	۲۰	